

KHỞI NGŨ

Bài tập

1. Bài tập 1, trang 8, SGK.

2. Bài tập 2, trang 8, SGK.

3. Trong hai câu cho sau đây câu nào chứa khởi ngữ và khởi ngữ là những từ ngữ nào ?

Thế gian có biết bao người đọc sách chỉ để trang trí bộ mặt, như kẻ trợ phú khoe của, chỉ biết lấy nhiều làm quý. Đối với việc học tập, cách đọc đó chỉ là lừa mình dối người, đối với việc làm người thì cách đọc đó thể hiện phẩm chất tầm thường, thấp kém.

(Chu Quang Tiềm, *Bàn về đọc sách*)

4. Trong lời nói của Nhuận Thổ sau đây, câu nào có chứa khởi ngữ ? Hãy chuyển từ làm khởi ngữ đó vào một vị trí thích hợp khác trong câu.

Anh Nhuận Thổ nói :

– Lạy cụ ạ ! Thư cụ con đã nhận được, [...]

(Lỗ Tấn, *Cố hương*)

Gợi ý làm bài

1. Để tìm được thành phần khởi ngữ, cần đọc kĩ phần *Ghi nhớ* (trang 8, SGK) và thực hiện các việc sau đây :

– Tìm chủ ngữ, vị ngữ của câu. Nên tìm vị ngữ trước. Từ vị ngữ sẽ tìm được chủ ngữ : chủ ngữ là thành phần chính nêu tên sự vật, hiện tượng có hoạt động, đặc điểm, trạng thái,... được miêu tả ở vị ngữ. Ví dụ : trong câu “*Điều này ông khổ tâm hết sức.*”, vị ngữ là cụm từ *khổ tâm hết sức*, còn chủ ngữ là từ *ông*.

– Xem trong câu có từ hoặc cụm từ nào đứng trước chủ ngữ không. Ví dụ, trong câu “*Điều này ông khổ tâm hết sức.*” có một cụm từ đứng trước chủ ngữ *điều này*.

– Xem từ hoặc cụm từ đứng trước chủ ngữ có nêu lên đề tài được nói đến trong câu không. Nếu từ, cụm từ có nêu lên đề tài được nói đến trong câu thì đó là khởi ngữ.

– Xem trước từ, cụm từ ấy có hoặc có thể thêm các quan hệ từ *về, đối với* không. Nếu từ, cụm từ ấy có hoặc có thể thêm các quan hệ từ *về, đối với* được thì đó là khởi ngữ. Tuy nhiên, đây không phải là dấu hiệu bắt buộc phải có đối với khởi ngữ mà chỉ là một dấu hiệu thường gặp. Cũng có trường hợp khởi ngữ không có dấu hiệu này.

2. Để trở thành khởi ngữ, phần in đậm cần được chuyển lên trước chủ ngữ.

3. Trong bài tập có một câu ghép chứa hai khởi ngữ.

4. Trong bài tập có một câu chứa khởi ngữ. Chỉ có thể chuyển từ làm khởi ngữ vào một vị trí thích hợp là ở sau cụm động từ làm vị ngữ ; khi đó, nó trở thành một bộ phận của cụm động từ này.